

MESLEKLERİ KONUŞUYORUZ

Ayşe Ege ÇPAL
Rehberlik servisi

MESLEKLERİ KONUŞUYORUZ

İNSANLAR SADECE PARA KAZANMAK
İÇİN Mİ MESLEĞE YÖNELİRLER?

HAYALİNDE NASIL BİR YAŞAM VAR?

Çocukken ilerideki mesleğiniz veya yaşamınızla ilgili hayalleriniz nelerdi?
Şimdiki hayalleriniz neler?
Ne değişti?

20

Hangi iş alanlarında çalışmak
isterdin?

İnsanlarla mı, bilgiyle mi, nesnelere mi?

20

KIŞILIK
ÖZELLİKLERİNİN
MESLEKLERLE NASIL
BİR BAĞLANTISI VAR?

BEN NASIL BİRİYİM?

SENİN KİŞİLİK TİPİN HANGİSİ

HOLLAND'IN KİŞİLİK TİPLERİ

İnsan davranışlarını, kişilik ve çevre arasındaki etkileşim belirler.

6 kişilik tipi var. Meslek seçiminde en önemli paya sahiptir.

Eğilim tipleri birbirine ne kadar yakın ise aralarında da o derece uyum vardır.

Gerçekçi (realist)

Sosyal (Social)

Girişimci (Enterprising)

Araştırmacı (Investigative)

Sanatçı (Artist)

Geleneksel (Conventional)

GERÇEKÇİ TİP-ÇEVRE

Topluluk içinde kendini sıkılıgan olarak tanımlar.

Nezaket kurallarından sıkılır. Yaşamı araç-gereçlerle 'haşır-neşir' şekilde geçer. Somut şeyleri onarmaktan hoşlanır. Oturaklı ve durağan bir yapıya sahiptir. Parasını dikkatli harcar, insanlarla çok derin ilişki kurmaz ya da insanlarla ilgili etkinliklere çok yakın değildir.

BASKIN TALEPLER:

Gerçekçi tip ile araştırmacı tip birbirine yakın tiplerdir. Bunlar elektrikle, mekanikle ilgili şeyleri tamir etmekten, teknik resim ile ilgili ders almaktan ve açık havada çalışmaktan zevk alırlar. Kas etkinliği, motor koordinasyonu gerektiren işler Açık havadaki işler, sistematik çalışmalar. Nesnelere, eşyalar, makineler ve hayvanlarla ilgili etkinlikler.

Otomobil tamircisi-her çeşit araç teknisyeni , elektrikçi, mühendis, ziraat ile ilgili meslekler, beden eğitimi öğretmeni, pilot, makinist

ARAŞTIRMACI TİP-ÇEVRE

Her Őeyi ayrıntılı biçimde incelemeye alışmıştır. İhtiyatlı bir insandır. Zor karar verir; düşünce yapısı eleştirel, sorgulayıcı ve bağımsızdır. Öğrenme meraklısıdır. İçe dönüktür. İç dünyasını incelemeye önem verir. Her işini sistemli yapmak ister; her Őeyi ince eleyip sık dokur. En küçük ayrıntılara bile çok dikkat eder. Duygu ve düşüncelerini diğer insanlara açmaktan çok hoşlanmaz.

Araştırmacı tip-çevre ; özellikle fizik, kimya, biyoloji ve matematik gibi bilimlere ilgi duyarlar, bilimsel dergiler okurlar. Sayısal yetenekte başarılıdırlar. Araştırmacı tipler doktorluk, eczacılık, biyologluk gibi mesleklere yönelirler.

ARTİSTİK TİP-ÇEVRE

Artistik tip-çevre en çok sosyal tip-çevreye yakındır. İnsanların daha zengin duygular yaşamaları için, daha özgür olmalarını arzu ederler. Müzik, tiyatro, edebiyat, dil ilgili ve yetenekli oldukları alanlardır. Edebiyatçılar, çevirmenler bu kişilik özelliklerine sahiptir.

Düzensizdir ve düzensizliği ile insanları şaşırtır. Çok duygusaldır, nazik ve ince ruhludur. İdealisttir. İçinden kendisini dizginlemeden davranır; özgürlüğüne düşkündür ve geleneksel davranmayı sevmez. İç dünyasını anlamaya büyük önem verir. Sürekli orijinal olmaya çalışır.

Baskın talepler:

Estetik faaliyetler yapar. Tutkulu, bağımsız, sistematik olmayan aktiviteler Sanatsal etkinlik ve ürünler yaratma Bağımsız yaratıcı çalışmalar.

Yazar, ressam, aktör, tiyatro sanatçısı, müzisyen, modelist, kompozitör, dekoratör ve mimar

SOSYAL TİP-ÇEVRE

Toplum içinde sözü geçer; işbirliğine açıktır; nazik ve ince düşüncelidir. Arkadaş canlısıdır; paylaşımcı, yardımseverdir. İnsanların duygularına, onların mutluluklarına karşı duyarlıdır. İkna edebilir; toplum yaşamında sorumluluğa önem verir, insanlarla olmaktan hoşlanır. İnsanları kırmadan onlara sorumluluklarını hatırlatma becerisi gösterir.

Sosyal tip-çevre en çok Girişimci tip-çevreye yakındır. Toplumla insanlarla ilgilenmekten, onları eğitmekten zevk alırlar. Sosyal bilimle ilgilenirler. Sözel yeteneğe sahiptirler. İnsanlara yardımcı olmak için çeşitli yerlerde gönüllü olarak çalışırlar.

Bu tip insanlar öğretmen, halkla ilişkiler, sosyal hizmet uzmanlığı, psikologluk gibi meslekleri seçebilmelidirler. Sosyal bilgiler, tarih, coğrafya gibi dersler ilgilerini çeker.

GİRİŞİMCİ TİP-ÇEVRE

Paraya düşkün, gözüpek; hırslı, gözü yükseklerdedir. İnsanlarla tartışıp onları belirli bir konuya sevk etmekten hoşlanır. İnsanlarla birlikte olmaktan hoşlanır ; ortamda egemen olmayı sever ; enerjiktir. İlgil ve dikkat çekici olmaktan hoşlanır ; içinden geldiği gibi davranır. Kendinden emindir ve konuşmayı sever.

Girişimci tip-çevre en çok Gelenekçi tip-çevreye yakındır. İnsanlarla birlikte olmak isterler ve onların daha iyi koşullarda yaşamaları için çeşitli olanaklar sunmak isterler. Liderlik özelliğine sahiptirler. İnsanlarla etkileyici biçimde konuşabilirler.

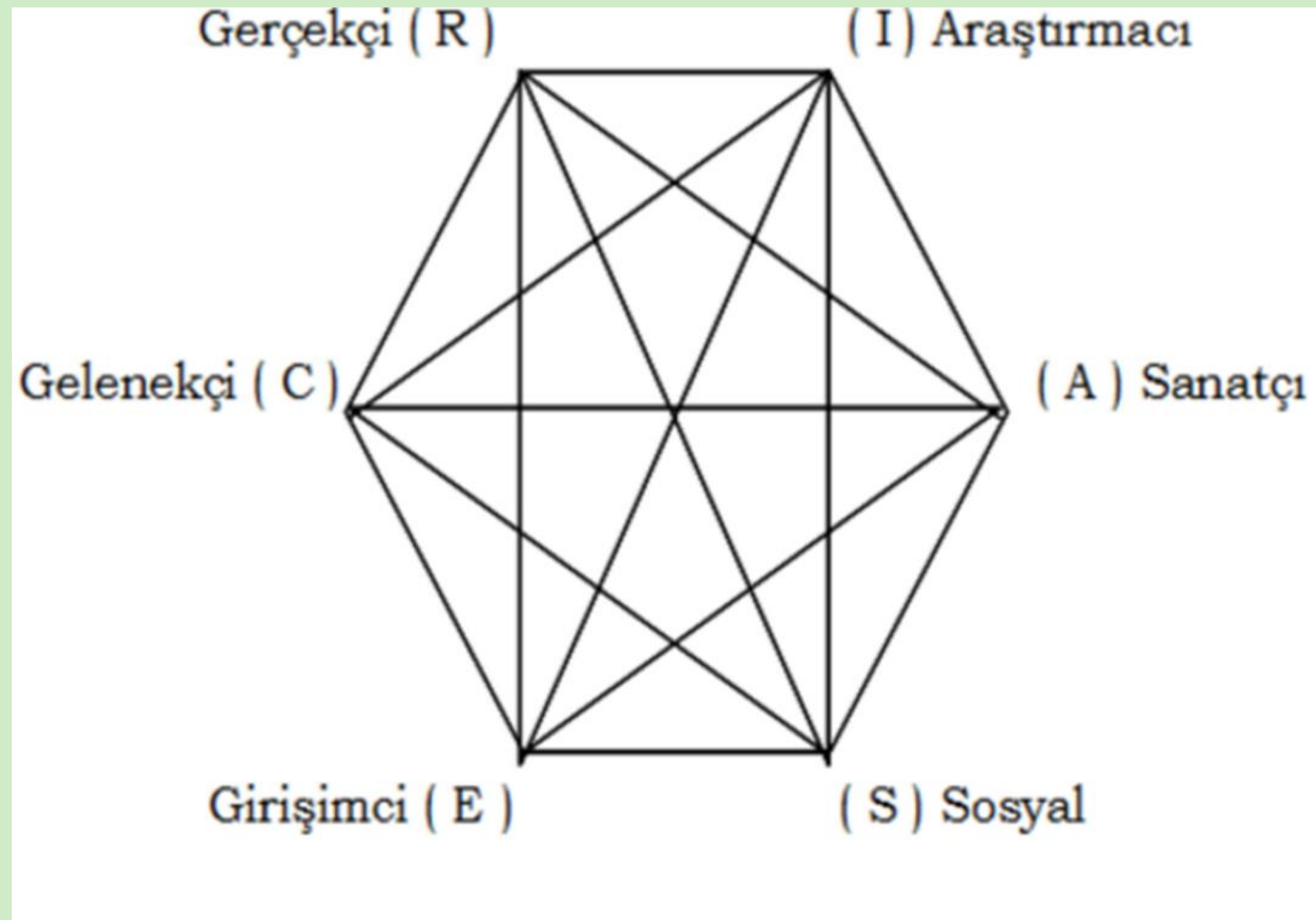
Avukatlar, satış pazarlama, yöneticiler, işletmeciler, radyo televizyon sunuculara bu tiplere uygun özellikleri sergilerler. Ticaret ve ikna ilgileri yüksektir. Matematikten de hoşlanırlar. Düzenli olmayı severler

GELENEKÇİ TİP-ÇEVRE

Toplumda alışagelmış davranış biçimlerine uygun yaşamayı severler. Kurallara çok düşkündürler; boşa zaman harcamak istemez, esnek değildir. Gerçek duygularını anlatmaz ya da istediğini tam olarak söylemekten çekinir. Eşyaları düzenli tutmayı sever ; ısrarlı ve sabırlıdır. Sakin durgun bir yaratılışı vardır. Hayal gücü dardır.

Baskın talep: Sistemli kurallara bağlı aktiviteler. Nesnelere ilgili sistematik çalışmalar. Kayıt tutma, hesaplama, kontrol işlemleri, veri işleme makineleri kullanma.

Gelenekçi tipler; büro işlerinden ve son derece düzenli olmaktan hoşlanırlar. Bu kişiler dört işleme dayalı hesaplamalarda başarılıdırlar, muhasebecilik, maliyecilik ve sekreterlik gibi mesleklerden hoşlanırlar.

Eğilim tipleri birbirine ne kadar yakın ise aralarında da o derece uyum vardır. Bitişik eğilimler birbirleri ile tam uyum içerisinde iken karşıt köşeler arasında ise uyum yoktur. Bireylerin kişilik tipi ile meslekleri arasındaki uyum, onların kariyerlerindeki başarıyı etkilemektedir.

Kimlerle birlikte çalışmak isterdim?
Çalıştığım ortamlarda hangi özellikleri olan
insanların bulunması hoşuma giderdi?

ARAŞTIRICI

Tıp
Antropoloji
Astronomi
Fizik
Kimya
Fizik Müh.
Kimya Müh.
Biyoloji
Matematik müh
Psikiyatri
Psikoloji
Bakteriyoloji
Araştırmacı
Eczacı
Bilgisayar programcısı
Jeoloji
Meteoroloji
Veterinerlik
Botanik
Zooloji
Oşinografi Müh.
Coğrafya
Diş hekimi
Elektrik Müh.
Metalurji
Elektronik Müh.
Havacılık
Moleküler Biyoloji

GİRİŞİMCİ

Pazarlamacı
Avukat
Bankacı
Emlakçı
Endüstri Müh.
Hakim
Savcı
Siyasal B1
İşletmeci
Her türlü Yönetici
Uluslararası İlişkiler Sosyoloji
Kamu Yönetimi

REALİST

Orman Müh.
End. Ürünleri Tasar.
Makine Müh.
Maden Müh.
Ziraat Müh.
İnşaat Müh.
Endüstri Müh.
Uçak Müh.
Diş Teknisyenliği
Nükleer Reaktör Teknis.
Pilotluk.
Çizgi Film Yapımcılığı
Bilgisayar Müh.
Deniz Bilimciliği
Gemi İnşa Müh.
Jeodazi ve Fotogrametri Müh.
Petrol Müh.
Tekstil Müh.
Şehir ve Bölge Plan.
Çevre Müh.
Veterinerlik
Pilotluk
Denizcilik
Beden Eğitimi Öğr.
Mimar, Polis
Tıp Teknolojisi

SOSYAL

Yöneticilik
Gazetecilik
Yiyecek-içecek Müd.
Eğitim
Tarih
Çevre Sağlığı Müh.
Turizm Rehberi
Rehberlik ve Psik.Dan
Halkla İlişkiler
Öğretmenlik
Bilgisayar Programcısı
Psikoloji
Özel Eğitimci
Hemşire
Çocuk Gelişimi
Turizm ve Otelcilik

ARTİSTİK

Tiyatrocu
Gazeteci
Dansçı
Mütercim tercüman
Felsefe
Sanat Öğretmeni
Edebiyat Öğretmeni
Müzik Öğretmeni
Reklamcı
Halkla İlişkiler
Stilist
Yazar
Radyo Programcısı
Aktör
Tasarım
İç mimari
Endüstri Tasarımı
Mimarlık
Fotoğrafçılık
Sinema-TV
Besteci
Grafiker
Heykeltraş
Seramik
Tekstil Dizayn
Ressam
Restoratör

GELENEKSEL

İktisat
Muhasebe
KamuYönetimi
Finans Uzmanı
Bankacı
Kütüphaneci
Sekreter
Editör
Ekonometri
Maliye-Muhasebe
Ulaşım Teknolojisi
Sigortacı

✨ YETENEK İLGİ DEĞER

Yetenekler (Neler Yapabilirim?)

İlgiler (Neler Yapmaktan Hoşlanırım?)

Değerlerim (Nelere önem veririm?)

Bir Meslekten Beklentilerim Neler?

FARK EDİLME: Saygı görme, prestij elde etme, takdir kazanma, beğenilme.

BAŞARI: Bir alanda ustalık kazanma, bir işte yükselme, kişisel gelişim.

LİDERLİK: Kontrol etme, başkalarını etkileme, başkalarını yönlendirme.

SOSYAL HİZMET: Başkalarına yardım etme, toplum veya insanlık için çalışma

KENDİNİ İFADE EDEBİLME: Kişisel ilgi ve becerileri ortaya koyabilme

PARA: Materyal ihtiyaçlarını karşılama, istediğiniz şeyleri satın alabilme.

“İŞ” DEĞERİ: “Çalışma”nın kendisinin önemli olduğuna inanma, bir meslek veya işi hayatın vazgeçilmez bir parçası olarak görme.

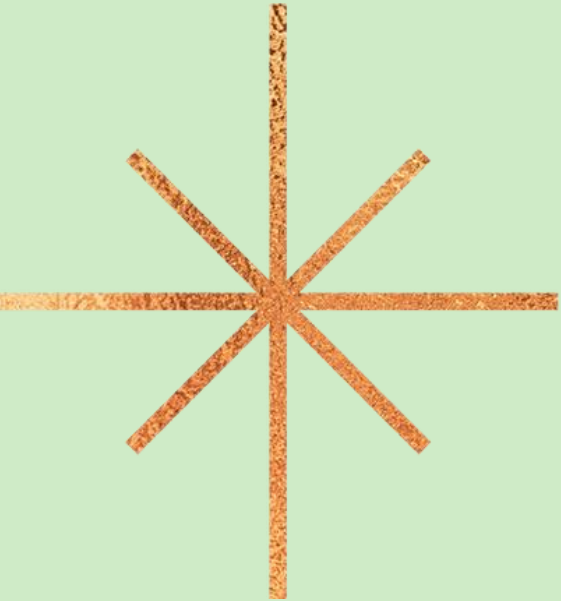
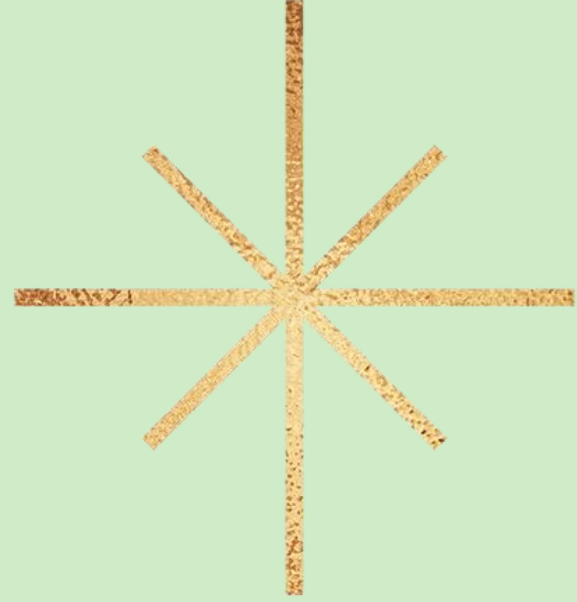
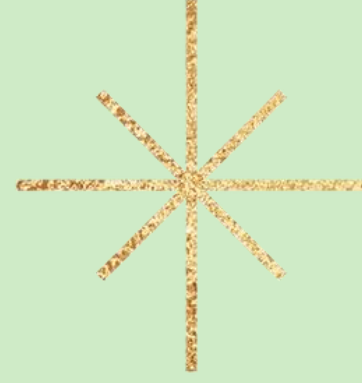
BAĞIMSIZLIK: Herhangi bir ast veya yöneticinin emrinde olmadan çalışma, özgür hareket edebilme imkanı.

YARATICILIK: Yeni fikirler bulma, buluşlar yapma, bir şeyler yaratma, resim, müzik, edebiyatta olduğu gibi.

ZORLUKLARLA MÜCADELE: Zor işleri başarma, yeni, zor, rekabete açık ortamda, yeni ve bilinmeyen konularda ustalık kazanma.

KİŞİLERARASI İLİŞKİLER: Hoşunuza giden, anlaşabileceğiniz insanlar ve meslektaşlarla çalışma

Hangisi/hangileri benim değerlerim?

Adalet

Hizmet

Tanınma

Başarı

Zevk

Akıl-bilgelik

Dürüstlük

Kendi kendini yönetme, bağımsızlık

Zenginlik

Güç

Aşk, Sevgi

Estetik, güzellik, zarafet

Sağlık

Bilgi

Duygusal Denge, Ruhsal Denge

SON OLARAK MESLEĞİ TANIRKEN HANGİ SORULARI SORMALI?

- Mesleğin gerektirdiği başlıca faaliyetlerin neler olduğu bilinmeli

- Çalışma ortamı ve koşulları araştırılmalı

- Mesleğin gerektirdiği kişilik özellikleri, yetenekler, çalışanlarda aranan nitelikler öğrenilmeli

- Mesleğe hazırlanma ve giriş süreçlerinin neler olduğu bilinmeli

- Meslekte ilerleme ve kazanç durumu araştırılmalı

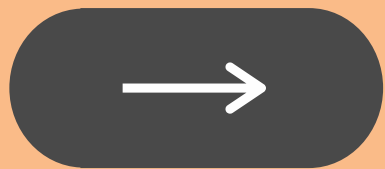
- İş bulma olanağı ve mesleğin geleceği araştırılmalıdır

Meslek Seçiminde Hata Yapmak

İlgi duymuyorken sadece POPÜLER diye o mesleği seçmek,
Daha fazla PARA kazandırıyor diye değerlerine uymayan mesleği seçmek,

Yetenekli olmadığın bir alanda sırf sevdiğin insanlar var diye o mesleği seçmek,
Başkalarının sana yakıştırdığı mesleği kişisel özelliklerini düşünmeden seçmek.

Meslek seçimi bir bütündür. Seçtiğin meslek ilgilerin-yeteneklerin-değerlerin ve kişilik özelliklerinle ne kadar uyumluysa o meslekte başarılı olabilir ve yaşam boyu sürdürebilirsin

Kendinizi ne
kadar
tanıyorsunuz?

Benim en güçlü özelliğim .....dir.

Arkadaşlarım .....konusunda yetenekli olduğumu
söylerler.

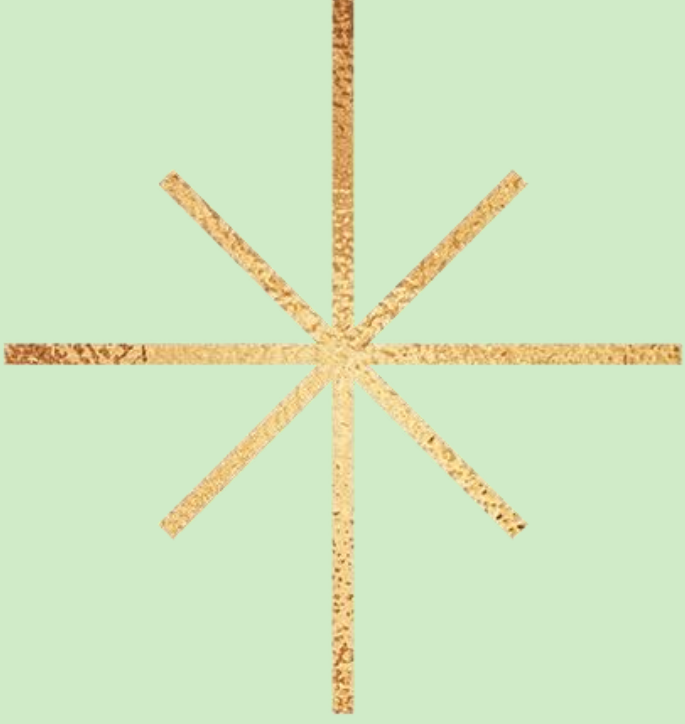
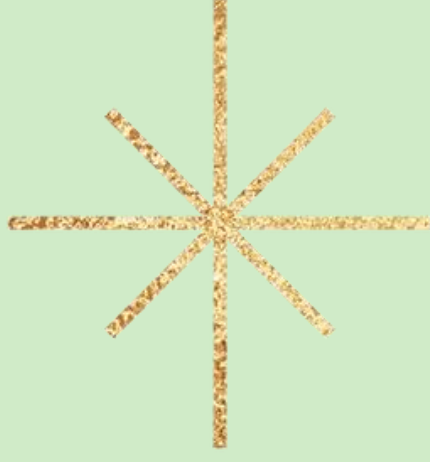
Eğer denemiş olsaydım ..... konusunda başarılı olacağımı
düşünüyorum.

Ailem evde .....yi benim çok iyi yaptığımı söylerler.

Bence ..... Konusunda kendimi geliştirsem çok iyi
olur.

Genelde.....ile ilgilenmek bana iyi gelir.

Koşullarımız uygun olsaydı .....ile ilgilenmek isterdim.

AYŞE EGE ÇPAL
REHBERLİK SERVİSİ

